VO
voortgezet onderwijs
nieuwsbrief
jaargang 8 | 30 juni 2006 | nr. 11

In dit nummer

Voorlopig akkoord CAO-VO
Meer reiskostenvergoeding
Pagina 2

Regelvrije school
Het proberen waard
Pagina 2

Ouders blijven boeken betalen
Geen budget in lumpsum
Pagina 2

Tweede Kamer akkoord met WMS / **3**
Meeste mensen willen acceptatieplicht / **4**
Helpdesk VOS/ABB vaker benaderd / **4**
Experimenten leermiddelen onderbouw / **4**
Tweede corrector schoolexamens / **5**
Bijdrage kinderopvang 0,28 procent / **5**
Meer samenwerking voor betere zorg / **6**
Zomerstop Nieuwsbrief / **6**

Bijlage:
Uitnodiging voor conferentie ‘Bouwen aan beter onderwijs’

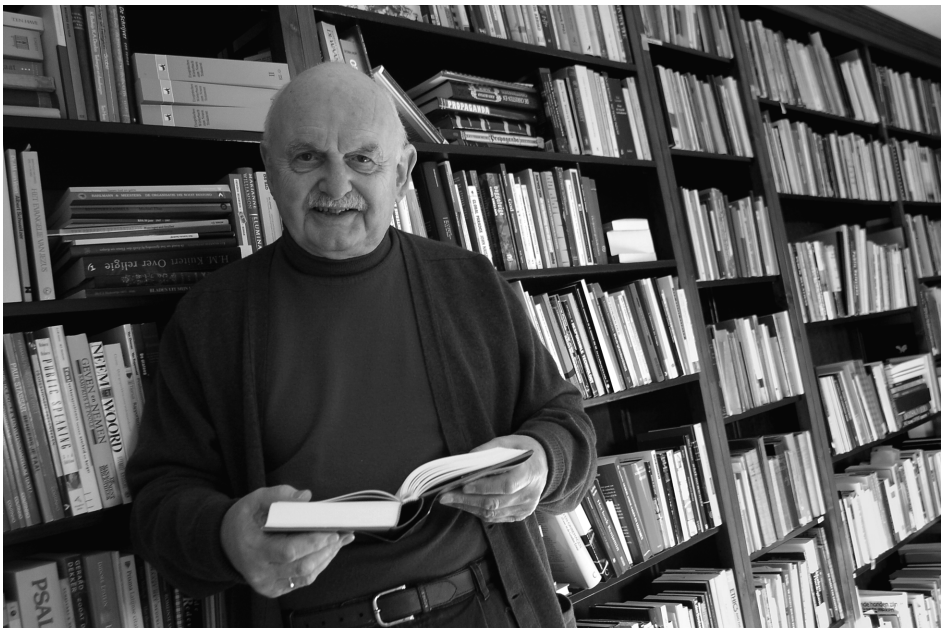

Foto: Robert Hoetink

Ds. Anne van der Meiden: ‘Artikel 23? Een groen uitgeslagen grafmonument’.

VOS/ABB-congres over imago

Het Stadion Galgenwaard in Utrecht is op 16 november de locatie van het jaarlijkse VOS/ABB-congres. Thema is dit keer identiteit en imago.

Identiteit en imago van het openbaar en algemeen toegankelijk onderwijs behoren tot de speerpunten van VOS/ABB. Centrale vraag op het congres is of het verschil tussen openbaar en bijzonder onderwijs er nog wel toe doet. Het congres staat onder leiding van trendwatcher Adjiedj Bakas, een man die zichzelf graag ‘ondeugend’ noemt en altijd garant staat voor prikkelende uitspraken.

De dag begint met de algemene ledenvergadering van VOS/ABB, die duurt van half tien tot half elf. Daarna gaat het congres van start dat tot circa half vijf zal duren. Meer informatie over het programma binnenkort op www.vosabb.nl, maar aanmelden kan nu al bij Anja van Rossum, 0348-405282 of avanrossum@vosabb.nl.

Interviews in jaarverslag

Het thema identiteit en imago staat ook centraal in het VOS/ABB-jaarverslag over 2005. In acht interviews doen deskundigen van binnen en buiten het onderwijs opmerkelijke uitspraken. Een van hen is communicatiedeskundige ds. Anne van der Meiden. Hij noemt artikel 23 van de Grondwet (over de vrijheid van onderwijs) ‘een groen uitgeslagen grafmonument’. Professor Paul Zoontjens zegt: ‘Stop met denken in denominaties. Die bestaan allang niet meer’. Verder komen directeuren en bestuurders uit het primair en voortgezet onderwijs aan het woord over de manier waarop zij omgaan met identiteit en imago.
Het jaarverslag is inmiddels aan alle leden van VOS/ABB toegestuurd. U kunt het ook downloaden van www.vosabb.nl (publicaties).

Informatie: Sabine Peterink, 0348-405221, speterink@vosabb.nl, of Jan Scholten, 0348-405235, jscholten@vosabb.nl.

vosabb

Onderhandelaarsakkoord CAO-VO

De VO-raad heeft een akkoord bereikt over een CAO-VO 2006 - 2007. Het afgesloten onderhandelaarsakkoord bestaat uit beleidsarme afspraken. Het betreft met name een vertaling van de afspraken uit het onderhandelaarsakkoord sector CAO PO/VO.

De verwachting was uitgesproken dat er een CAO-loos tijdperk in aantocht was. Na moeizaam onderhandelen is er toch nog een akkoord bereikt.

De afspraken gaan met name over de verhoging van de reiskosten van 8 cent naar 12 cent per kilometer, de verhoging van de eindejaarsuitkering met 0,8% voor mensen die niet onder het VPL-akkoord vallen en een levensloopreglement. Het percentage van het betaald ouderschapsverlof wordt per 1 januari 2007 verlaagd van 75 naar 55.

De CAO-VO heeft een looptijd van 1 augustus 2006 tot 1 juli 2007. Per 1 juli 2007 zal een doordecentralisatie van de primaire arbeidsvoorwaarden van het ministerie van OCW naar de VO-raad plaatsvinden. Dit zal in de toekomst moeten leiden tot 'moderne arbeidsverhoudingen'. In het komend schooljaar wordt met name aandacht besteed aan afspraken op het gebied van taakbeleid, faciliteiten voor de medezeggenschapsraad, sociaal statuut en professionalisering.

Informatie: Helpdesk, 0348 405250 van 08.30 tot 12.30 uur; helpdesk@vosabb.nl.

Regelvrije school: het proberen waard

De regelvrije school volgens het ontwerp van het Innovatie Platform (IP) is het proberen waard. VOS/ABB ziet hierin volop kansen voor scholen, besturen en leerlingen. Het IP stelt voor hiermee te gaan experimenteren om zo het talentenonderwijs vorm te geven.

VOS/ABB verwacht dat ambitieuze scholen zeker willen meewerken aan zo'n experiment met regelvrijheid. Dat heeft consequenties voor het bestuur en de inhoud van het onderwijs. Een regelvrije school legt alleen nog aan de ouders, leerlingen en vervolgscholen verantwoording af over de kwaliteit. Het IP wil het toezicht van bovenaf, door de Inspectie, afschaffen omdat 'dit vaak belemmerend werkt op veranderingen'.

Horizontale verantwoording past goed in het huidige governance-denken. In Finland zijn er al positieve ervaringen mee opgedaan. Uit de experimenten zal blijken of er daadwerkelijk een meerwaarde ontstaat. Uiteraard moeten scholen die hieraan meedoen een gedegen plan ontwikkelen. Op de lange termijn zouden deze scholen wellicht een (tijdelijke) licentie kunnen krijgen om alleen nog met het model van horizontale verantwoording te werken.

Een dergelijke regelvrijheid maakt het voor scholen mogelijk eigen keuzes te maken voor inhoud en aanpak van het onderwijs. Het Innovatie Platform wil deeldiploma's invoeren, waardoor leerlingen hun vakken op verschillende schoolniveaus kunnen afsluiten, bijvoorbeeld de talen op havo-niveau en bètavakken op vwo-niveau. Ook moet er meer ruimte komen voor stapeling van diploma's voor jongeren met specifieke talenten.

Cultuuromslag

Deze ideeën vergen van het onderwijs een cultuuromslag. De afgelopen decennia is het onderwijs steeds gericht op het wegwerken van verschillen in aanleg, onder het motto 'gelijke kansen voor iedereen'. Het talentenonderwijs van het IP kijkt minder naar tekorten en achterstanden en zet juist in op wat de leerlingen wel kunnen.

Het rapport 'Leren excelleren' van het IP staat op de website www.vosabb.nl. U kunt ook doorklikken naar de Kennisinvesteringsagenda 2006-2016, waarin het IP aantoont dat een structurele extra investering van zes miljard euro per jaar in het onderwijs nodig is.

Informatie: Joop Vlaanderen, 0348-405223, jvlaanderen@vosabb.nl.

Ouders blijven schoolboeken betalen

De ouders blijven financieel verantwoordelijk voor de aanschaf van schoolboeken in het voortgezet onderwijs. Minister Maria van der Hoeven van OCW heeft aan de Tweede Kamer laten weten dat het te duur is om de vo-scholen hiervoor in de lumpsumvergoeding een budget te geven.

De minister gaat in haar brief in op de motie van PvdA-Kamerlid Mariët Hamer. Zij wilde dat de rijksoverheid geld aan het lumpsumbudget van de scholen zou toevoegen om er zo voor te zorgen dat niet

meer de ouders maar de scholen de boeken zouden kopen. VOS/ABB steunde deze motie.

Van der Hoeven erkent dat het overhevelen van de kosten voor schoolboeken naar het lumpsumbudget voordelen oplevert. Een van de voordelen is dat de kosten beheersbaar blijven. De prikkel voor kostenbeheersing ligt dan immers bij de school zelf, die moet beslissen of bepaalde boeken moeten worden aangeschaft. Een ander voordeel van de voorgestelde verandering is dat die zou leiden tot een structurele lastenverlichting voor de ouders.

Toch wil de minister het systeem niet veranderen. De reden daarvoor is dat het volgens haar jaarlijks 200 miljoen euro extra kosten voor de rijksoverheid met zich mee zou brengen. Dit geld zegt de minister niet te hebben.

Twee onderzoeken

Van der Hoeven gaat in haar brief verder in op twee onderzoeken die ze heeft laten uitvoeren. Het betrof een onderzoek naar de werking van de boekenmarkt en een naar de gedragscode schoolkosten voortgezet onderwijs, zoals die mede door VOS/ABB is opgesteld. Het eerste onderzoek werd uitgevoerd door PricewaterhouseCoopers (PwC), het andere door TNS Nipo.
Uit het onderzoek van PwC kwam naar voren dat ouders in de periode van 2000 tot 2005 aanmerkelijk meer zijn gaan betalen voor schoolboeken. De kosten namen bruto met gemiddeld 35 procent toe. Per leerling in het voortgezet onderwijs kwam het boekengeld in 2005 naar schatting neer op gemiddeld bijna 300 euro.

Gedragscode

Voor het het onderzoek naar de acceptatiegraad van de gedragscode schoolkosten benaderde TNS Nipo 223 directeuren en schoolleiders in het voortgezet onderwijs. Van hen kende 68 procent de inhoud van de gedragscode, wist 22 procent slechts dat de code bestond en gaf 10 procent aan er nog nooit van te hebben gehoord. In totaal gaf 55 procent van de geïnterviewden aan met de code te werken.
Alle benaderde scholen vonden het belangrijk om ouders duidelijkheid te verschaffen over de schoolkosten. Alle scholen die de code (nog) niet hanteren en die in het onderzoek werden betrokken, bleken een eigen schoolkostenbeleid te hebben.
In haar brief aan de Tweede Kamer gaat de minister ook in op de btw op schoolboeken, de digitalisering van leermiddelen en reiskosten in het middelbaar beroepsonderwijs (mbo). De volledige brief staat op www.ocw.nl (dossier schoolkosten). U kunt hem ook vinden via www.vosabb.nl (dossier financiën).

Informatie: Ben Verheijen, 0348-405222, bverheijen@vosabb.nl

Tweede Kamer akkoord met WMS

De Tweede Kamer heeft het wetsvoorstel Wet medezeggenschap op scholen (WMS)aangenomen. Het wetsvoorstel gaat nu naar de Eerste Kamer. Indien deze ook met het voorstel instemt, zal de WMS naar verwachting per 1 januari 2007 in werking treden.

VOS/ABB stelt samen met de overige onderwijsorganisaties een leidraad medezeggenschap op, waarvan ook verschillende modelreglementen deel zullen uitmaken. De planning is om de leidraad komend najaar gereed te hebben.

Het wetsvoorstel WMS, dat op 20 juni door de Tweede Kamer met een grote meerderheid werd aangenomen, zal in de nabije toekomst de WMO 1992 vervangen. Na de zomervakantie zal de Eerste Kamer het wetsvoorstel behandelen. Het streven van de regering om de nieuwe medezeggenschapswet per 1 januari 2007 in werking te laten treden, lijkt dus haalbaar.

De Tweede Kamer heeft van zijn recht van amendement gebruikgemaakt om het wetsvoorstel op een aantal onderdelen aan te passen. De belangrijkste wijzigingen, die zijn aangenomen, zijn:

In de MR van een school voor voortgezet onderwijs zal de ouder/leerlingengeleding uit een gelijk aantal ouders en leerlingen bestaan. Indien een van beide subgeledingen onvoldoende kandidaten heeft, mag de andere subgeleding de bestaande vacatures invullen.
De onderwerpen fusie en bestuurlijke overdracht worden onder het instemmingsrecht van de MR gebracht.
Ook voor de wijziging van de grondslag van de school zal de MR in de toekomst gebruik kunnen maken van het instemmingsrecht.
De MR zal -overeenkomstig de regels die gelden voor het bedrijfsleven en de OR- door het bevoegd gezag jaarlijks geïnformeerd worden over de arbeidsvoorwaarden en bezoldiging van groepen werknemers, bestuurders en toezichthouders.
De wet zal aangeven, dat er één landelijke geschillencommissie is, waarbij alle scholen zijn aangesloten.

Voorstellen om de faciliteiten van MR-leden gedetailleerd in of bij de wet te regelen, haalden geen meerderheid. Datzelfde geldt voor het voorstel om de vaststelling en wijziging van het financieel beleid onder het instemmingsrecht van de MR te brengen.

Informatie: Janine Eshuis, 0348-405267, jeshuis@vosabb.nl of Klaas te Bos, 0348-405227, ntebos@vosabb.nl

Meeste mensen willen acceptatieplicht

Twee op de drie Nederlanders vinden dat alle scholen, dus ook die voor bijzonder onderwijs, alle leerlingen moeten accepteren. Dat staat in de Onderwijsmeter van het ministerie van OCW.

"Tweederde van de Nederlanders is het kennelijk niet met mij eens", reageerde de minister al direct op haar eigen weblog De week van M. Van der Hoeven vindt als minister van het CDA dat algemene acceptatieplicht de vrijheid van onderwijs aantast en dat scholen op basis van hun levensbeschouwelijke uitgangspunten bepaalde leerlingen moeten kunnen blijven weigeren.

De minister stipt ook het onderwerp buitenschoolse opvang aan. "Een kleine groep ouders (14 procent) maakt nu gebruik van deze vorm van opvang. Zou de school een coördinerende rol krijgen in de opvang, dan wil een kwart van de ouders daar gebruik van maken."
Ze meldt verder dat vooral ouders met een hoger welstandsniveau gebruik willen maken van buitenschoolse opvang. De verantwoordelijkheid hiervoor leggen ouders niet primair bij de school, maar vooral bij de overheid en de ouders zelf, aldus Van der Hoeven.

Uit de Onderwijsmeter blijkt verder dat 71 procent van de Nederlanders de Cito-eindtoets op de basisschool overbodig vindt. Die leidt maar tot stress, terwijl de basisscholen ook zonder toets in staat zijn een goed advies voor vervolgonderwijs te geven.

De Onderwijsmeter staat op www.ocw.nl.

Helpdesk VOS/ABB vaker benaderd

De leden van VOS/ABB weten de helpdesk van onze organisatie steeds beter te vinden. Het aantal telefoontjes en e-mails was in de eerste drie maanden van dit jaar aanzienlijk groter dan in dezelfde periode vorig jaar.

Uit de statistieken in de eerste kwartaalrapportage van 2006, die onlangs door de Raad van Toezicht is goedgekeurd, komt naar voren dat er sprake is van een structurele stijging van het aantal vragen via de telefoon en de computer.

Het aantal e-mails in het eerste kwartaal nam toe van 1860 tot 2315. Het aantal telefoontjes steeg van 966 naar 1237. Er komen dus bijna twee keer zoveel e-mails binnen als telefonische verzoeken.Ook het aantal adviesgesprekken als vervolg op vragen aan de helpdesk is toegenomen.

Informatie: Helpdesk, 0348-405250 van 08.30 tot 12.30 uur, helpdesk@vosabb.nl

Experimenten leermiddelen onderbouw

De eerste experimenten met nieuwe leermiddelen voor de onderbouw van het voortgezet onderwijs zijn afgerond. De resultaten daarvan worden gepresenteerd op de conferentie 'Acht Experimenten Leermiddelen Onderbouw VO' op donderdag 21 september van 13 tot 17 uur in De Reehorst in Ede.

Vijfentwintig scholen en zes leermiddelontwikkelaars zijn het afgelopen jaar het Experiment aangegaan. Ze ontwikkelden gezamenlijk projecten, leerarrangementen en leermateriaal voor gebruik in een elektronische leeromgeving. Ze maakten ook modellen voor samenwerkingsverbanden.

De uitkomsten van deze experimenten zijn nu beschikbaar voor álle scholen. Bezoekers van de conferentie kunnen er uitgebreid mee kennismaken. Zij krijgen alle informatie rechtstreeks van de betrokken scholen en uitgevers. Er is keuze uit negen workshops.

Tijdens deze conferentie krijgen scholen antwoorden op vragen als:
Hoe kunt u, als school, het leermiddel naar uw hand zetten en aanpassen aan de door u gewenste schoolontwikkeling? Welke ervaringen zijn er opgedaan, wat zijn de voorwaarden en waar zitten de valkuilen? Hoe kunt u – in samenwerking met een uitgever – flexibele leermiddelen ontwikkelen voor vakken en leergebieden?

Nascholingsgelden

Deelname aan dit congres kan worden

betaald uit de nascholingsgelden. De kosten zijn 65 euro per persoon. Aanmelden kan via de website www.leermiddelenvo.nl. Hier staan ook alle deelnemende scholen en uitgeverijen vermeld, evenals beschrijvingen van de workshops die zij verzorgen. Onderbouwcoördinatoren en docenten kunnen zich individueel aanmelden, maar een groepsaanmelding (meerdere personen van één school) is ook mogelijk.

Informatie is verkrijgbaar bij het organiserend bureau: ESS, tel. (050) 527 75 04, e-mail: elovo@ess.nl.

Tweede corrector schoolexamens onnodig

Scholen moeten niet worden lastiggevallen met verwijten en nieuwe maatregelen. Dat heeft minister Maria van der Hoeven van OCW gezegd in antwoord op vragen van Tweede Kamerlid Jan de Vries (CDA) over het onderzoek naar de verschillen in beoordeling van schoolexamens in het voortgezet onderwijs. Een van de adviezen was om ook bij deze examens een tweede corrector in te voeren.

Het onderzoek werd in opdracht van de Algemene Onderwijsbond (AOb) uitgevoerd door hoogleraar Sociale Stratificatie en Ongelijkheid Jaap Dronkers van het Europees Universitair Instituut in San Domenico di Fiesole in Italië en studente Sociologie Marloes de Lange van de Radboud Universiteit in Nijmegen.

De conclusie was dat er tussen afzonderlijke scholen grote verschillen in beoordeling bestaan van de schoolexamens.

Gepleit werd voor de invoering van een tweede corrector, net als bij de centrale eindexamens. De Vries wilde van de minister weten of ook zij vindt dat er naar aanleiding van de conclusie uit het onderzoek extra maatregelen nodig zijn.

De minister antwoordde dat zij zich niet herkende in het generaliserende karakter van de onderzoeksconclusie. ‘Het gaat om een beperkt aantal scholen. Het is niet juist om de grote meerderheid van de scholen waarop dit probleem zich niet voordoet, over één kam te scheren. Zij moeten niet worden lastiggevallen met verwijten en nieuwe maatregelen.’

De minister ziet hier wel een rol weggelegd voor de Inspectie van het Onderwijs. ‘Het optreden van de Inspectie is een van de redenen waarom met het onderwijsveld is afgesproken dat een kwaliteitsprotocol voor het schoolexamen wordt opgesteld, dat scholen als richtlijn zullen gebruiken. Dat gaat in ieder geval gebeuren.’

‘De Inspectie blijft er tevens op letten dat de toets van het schoolexamen niet slechts een zaak is van één leraar, maar dat de vakcollega’s op de school erbij worden betrokken. Ook dat maakt onderdeel uit van het inspectietoezicht en weegt mee in het oordeel dat de Inspectie over de school geeft’, aldus Van der Hoeven.

VOS/ABB deelt de mening van de minister dat scholen niet moeten worden lastiggevallen met extra maatregelen en dat een tweede corrector voor de beoordeling van de schoolexamens dus ongewenst is.

Kijk voor het onderzoeksrapport van Dronkers en De Lange op www.vosabb.nl (dossier onderwijs).

Informatie: Betty Smits-van Sonsbeek, 06-22939680, bsmits@vosabb.nl

VOS/ABB organiseert:

Bouwen aan beter onderwijs

Studiedag over scholenbouw
26 september 2006
’t Spant, Bussum

Meer informatie in bijgevoegde uitnodiging
of kijk op www.vosabb.nl

Bijdrage kinderopvang: 0,28 procent

De werkgevers gaan per 1 januari aanstaande 0,28 procent van de loonsom afdragen voor de verplichte bijdrage aan kinderopvang. De ministerraad is akkoord met dit voorstel van minister Aart Jan de Geus van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW).

Ook werkgevers die geen werknemers hebben die hiervan gebruikmaken, gaan verplicht meebetalen. Minister De Geus hecht veel waarde aan deze vorm van solidariteit.

Bij de invoering van de Wet kinderopvang op 1 januari 2005 ging het kabinet uit van een vrijwillige werkgeversbijdrage. Naar

nu blijkt, stelt ruim eenderde van de werkgevers geen of te weinig geld beschikbaar. Daarom besloot de minister in overleg met werkgevers- en werknemersorganisaties om de bijdrage verplicht te stellen.
Om bedrijven te compenseren, zal de winstbelasting omlaag gaan. Sectoren die daar geen profijt van hebben, zullen volgens De Geus toch voordeliger uit zijn doordat álle werknemers gaan meebetalen. Vooral sectoren met veel vrouwen, zoals de gezondheidszorg, zullen in het nieuwe systeem minder geld kwijt zijn, zo liet de minister aan de Volkskrant weten. Zoals bekend werken ook in het onderwijs, met name in het primair onderwijs, veel vrouwen.

De Geus en zijn collega Maria van der Hoeven van OCW verwachten dat de behoefte aan opvang voor kinderen tot 12 jaar zal toenemen als basisscholen vanaf 2007 verplicht worden om kinderopvang te organiseren vanaf 07.30 uur en tot 18.30 uur.

Informatie: Sabine Peterink, 0348-405221, speterink@vosabb.nl

Meer samenwerking voor betere zorg

Op het gebied van de zorg moeten scholen voor primair en voortgezet onderwijs en de WEC-scholen vanaf het nieuwe schooljaar meer met elkaar gaan samenwerken. Dat is een van de afspraken van de bijeenkomst van de Kaderlijn Zorgplicht op donderdag 22 juni.

Tijdens deze bijeenkomst is ook afgesproken dat elk kind bij aanmelding in de eigen organisatie of daarbuiten passend onderwijs moet worden geboden. Tevens moeten de betrokken organisaties voldoende aandacht hebben voor de positie van de ouders.

Er is wetgeving in de maak die deze zaken gaat regelen, terwijl de overige bepalingen omtrent samenwerkingsverbanden, bekostiging en dergelijke blijven bestaan. In het voorjaar van 2007 wordt op dit punt meer duidelijkheid verwacht. De nieuwe wetgeving zal waarschijnlijk op 1 augustus 2008 in werking treden.

Om schoolbesturen te ondersteunen, veldinitiatieven aan te vragen en ruimte te vragen voor creatieve oplossingen die geen ingrijpende wetsaanpassingen vragen, komt er een gezamenlijke ondersteuningslijn die wordt aangestuurd door de Kaderlijn.

Het kan zijn dat er regio's zijn die meer regelruimte van OCW vragen. Deze regio's zullen moeten werken onder de experimentenwet die daarvoor op 1 augustus 2008 zal worden aangepast.

Informatie: Henk Keesenberg, 0348-405226, hkeesenberg@vosabb.nl

Zomerstop Nieuwsbrief

Dit is de laatste nieuwsbrief voor de zomervakantie.

Het eerstvolgende nummer verschijnt op 8 september.
VOS/ABB wenst alle leden een fijne vakantie.

Colofon
Nieuwsbrief Voortgezet Onderwijs
Tweewekelijkse uitgave
van VOS/ABB
Postbus 162, 3440 AD Woerden
Tel. 0348-405200
Redactie:
Lucy Beker
Martin van den Bogaerdt
Advertenties:
advertentie@vosabb.nl
Informatie over
advertentietarieven:
www.vosabb.nl (ledenservice)